

© PATRICK DELEMAN

BEHOORLIJKE RESULTATEN ONDANKS MOEILIJKE ZAAI

Het Landbouwcentrum Granen Vlaanderen (LCG) legde dit jaar opnieuw op 7 plaatsen rassenproeven voor wintertarwe aan. In deze bijdrage brengen we de gemiddelde resultaten. Voor meer gedetailleerde informatie verwijzen we naar het volledige artikel op onze website. – Naar: LCG

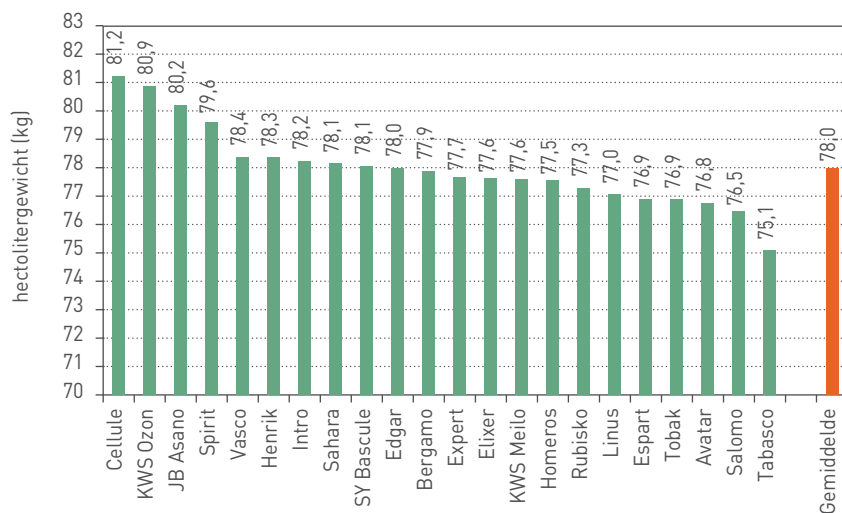
Het natte najaar van 2012 maakte dat de tarwe op veel plaatsen niet, of pas zeer laat, kon worden gezaaid. In de kustpolder kon men de rassenproeven pas in het voorjaar zaaien. Daarom zal het LCG de resultaten van de rassenproef wintertarwe in Koksijde en de rassenproef zomergranen in Zuienkerke (Houtave) apart publiceren. De andere rassenproeven van het LCG waren verspreid over de provincies West-Vlaanderen (Poperinge en Sint-Denijs), Oost-Vlaanderen (Bottelare, Doel en Munkzwalm), Vlaams-Brabant (Melkwezer) en Limburg (Tongeren). De resultaten van de proef in Poperinge konden niet worden weerhouden. Tabel 1 biedt een overzicht van de rassen die deelnamen aan de proeven. Er werd een standaardzaai- en bladbehandeling toegepast. De ziektebestrijding omvatte een aarbehandeling en een bladbehandeling. Die laatste werd uitgevoerd op basis van de ziektedruk in het perceel.

Korrelopbrengst

Voor de korrelopbrengst speelt bij de rassenkeuze niet alleen de regelmatig-

heid van een ras over de diverse proefplaatsen binnen eenzelfde jaar een rol, maar ook de regelmatigheid van het ras over de jaren heen. Om het opbrengstvermogen van een ras optimaal te evalueren moet men bij voorkeur minstens 3 resultaten over meerdere proefjaren kunnen

beschouwen. De opbrengstcijfers van één jaar zijn immers eigen aan de groeiomstandigheden van het betreffende jaar. Er kan gesteld worden dat het meerjarige gemiddelde van een ras des te betrouwbaarder is naarmate de korrelopbrengst van het ras over de jaren stabiel is. Door

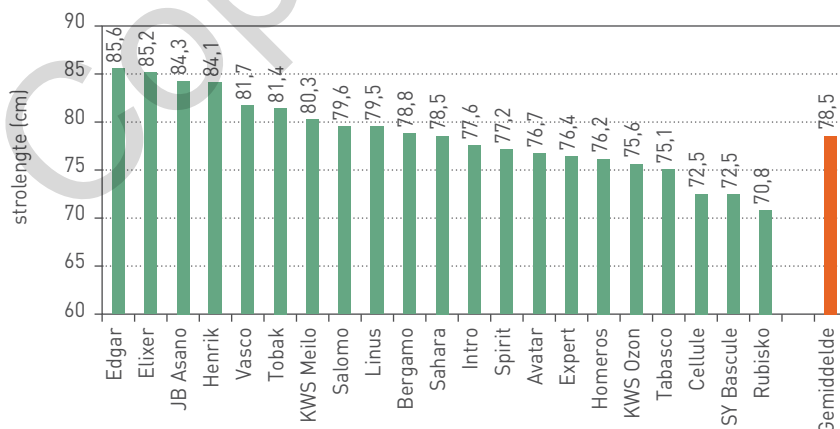
Figuur 1 Hectolitergewicht bij 15% vocht - Bron: rassenproeven wintertarwe LCG 2013

Tabel 1 Overzicht van de rassen in proef - Bron: rassenproeven winter tarwe LCG 2013

Ras	Jaar opname Europese rassenlijst	Mandataris of verdeler	Kwaliteit ¹
Avatar	2010	Jorion S.A.	Voedertarwe
Azzerti	2009 (B)	Limagrain Belgium	Voedertarwe
Bergamo	2011	Philip Seeds	B1 (BPS)
Carenius	2006	Philip Seeds	Baktarwe B2 (BPC)
Cellule	2011 (F)	Limagrain Belgium	BPS
Colonia	2011 (B)	Aveve Zaden	Baktarwe B
Edgar	2010 (B)	Aveve Zaden	Baktarwe A
Elixer	2011	Limagrain Belgium	Voedertarwe
Espart	2011 (B)	Jorion S.A.	B1
Expert	2007	SCAM	BP
Folklor	2010	Limagrain Belgium	BPS
Forum	2012	Aveve Zaden	A
Henrik	2009 (B)	Aveve Zaden	Voedertarwe
Homeros	2008 (B)	Limagrain Belgium	Voedertarwe/biscuittarwe
Horatio	2011	Jorion S.A.	C
Intro	2011	Limagrain Belgium	Baktarwe BPS
Jarbas	2012 (B)	Quartes	Voedertarwe
JB Asano	2008	Ets L. Rigaux S.A.	BPS (A)
JB Diego	2006	Ets L. Rigaux S.A.	Tout venant
Joker	2012	Philip Seeds	A
KWS Meilo	2011 (B)	Aveve Zaden	Voedertarwe
KWS Ozon	2010 (B)	Aveve Zaden	Baktarwe A
Lear	2007	Phytosystem	Voedertarwe
Linus	2010	Philip Seeds	Baktarwe B1 (BPS)
Matrix	2009	Ets L. Rigaux S.A.	Tout venant
Meister	2010	Quartes	A
Memory	2012 (B)	Jorion S.A.	Voedertarwe
Mentor	2012	Philip Seeds	B1 (BPS)
Relay	2010	Philip Seeds	C1 (tout venant)
Rubisko	2011	Limagrain Belgium	BP
Sahara	2005	Aveve Zaden	Voedertarwe
Salomo	2011 (B)	Quartes	Voedertarwe
Sokal	2010	Ets L. Rigaux S.A.	BPS
Sophytra	2007	Ets L. Rigaux S.A.	Tout venant
Spirit	2011 (B)	Limagrain Belgium	Voedertarwe
SY Bascule	2011	Aveve Zaden	BP
Tabasco	2008	Limagrain Belgium	voedertarwe
Tobak	2011	Limagrain Belgium	voedertarwe
Vasco	2011 (B)	Jorion S.A.	voedertarwe

(B) = ras eveneens ingeschreven op de Belgische rassenlijst

¹ Kwaliteit: BPS = Blé panifiable supérieur; BPC = Blé panifiable courant; BAU = Blé autre utilisation. Bron: mandataris

Figuur 2 Strolengte - Bron: rassenproeven winter tarwe LCG 2013

meerdere rassen te kiezen kan je aan risicospreiding doen. Ervaringen uit het verleden leren trouwens dat het opbrengstpotentieel van rassen kan variëren in functie van het perceel en het jaar. Soms zijn zowel de perceel- als de jaarverschillen zeer groot.

Tabel 2 geeft een overzicht van de gemiddelde korrelopbrengst in 2013 per ras. Dit is in relatieve cijfers (procenten) ten opzichte van het gemiddelde resultaat van de getuigenrassen (Avatar, Bergamo, Intro, KWS Ozon, Linus, Tabasco en Vasco), dat 11.947 kg/ha was. Het gemiddelde is meer dan 1000 kg hoger dan in 2012. Uiteraard moet bij het interpreteren van de resultaten een nuance gemaakt worden tussen voedertarwerassen en variëteiten met bakkwaliteit. Die aanduiding werd ook opgenomen in tabel 1.

Door meerdere rassen te kiezen kan je aan risicospreiding doen.

Het algemeen gemiddelde voor het Vlaams Gewest kan de geschiktheid van rassen voor een bepaald bodemtype enigszins verdoezelen. Dit jaar kon geen enkel ras op alle locaties meer dan 5% beter scoren dan het gemiddelde van de getuigenrassen. Geen enkel ras kon op al de proefplaatsen de hoogste score halen, maar we hebben te maken met een ruime kopgroep van rassen die overal goed tot gemiddeld scoorden. Henrik, Sahara, JB Asano, Tobak en Expert voeren het klassement aan. Afhankelijk van de grondsoort is de volgorde iets anders, maar dezelfde namen duiken toch op.

Vochtgehalte en hectolitergewicht

Het vochtgehalte bij de oogst bedroeg gemiddeld over alle rassen en proefplaatsen heen 15,1%. Dat is bijna een half procent lager dan de 15,5% van 2012, maar toch hoger dan de meeste andere jaren. De hoogste waarde werd behaald door Sahara (15,8%), gevolgd door Tabasco, Bergamo en Avatar. Bij Homeros werd het laagste vochtgehalte gemeten (14,7%).

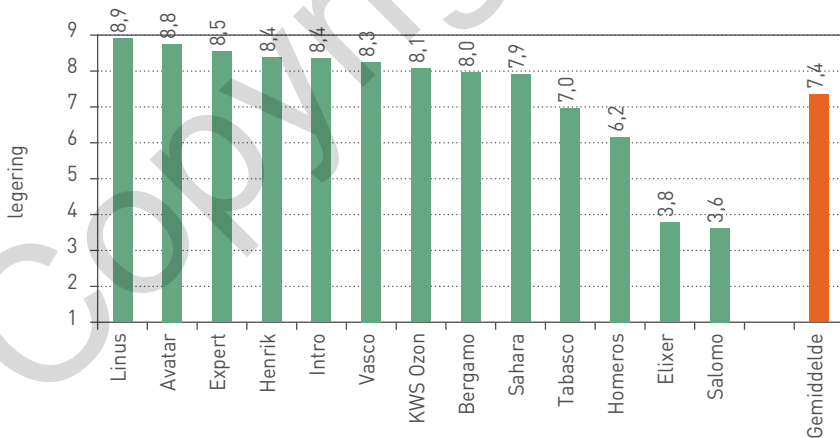
Het hectolitergewicht bedroeg gemiddeld over alle rassen en proefplaatsen heen 78,0 kg. Dit is bijna 7 kg meer dan in 2012 en vergelijkbaar met 2011 (77,9 kg). Figuur 1 vergelijkt de resultaten van de beproefde rassen. Cellule (81,2 kg) en KWS Ozon (80,9 kg) haalden de hoogste hectolitergewichten en Tabasco het laagste (75,1 kg).

Tabel 2 Relatieve korrelopbrengst naargelang van de grondsoort - Bron: rassenproeven wintertarwe LCG 2013

Leem- en zandleemgebied (5 proefplaatsen)		Wase polder (1 proefplaats)		Vlaams Gewest (6 proefplaatsen)	
Ras ¹	Gem. korrelopbrengst (%) ²	Ras ¹	Gem. korrelopbrengst (%) ²	Ras ¹	Gem. korrelopbrengst (%) ²
Hoogste opbrengst					
		Henrik	107,1		
Iets boven het gemiddelde					
JB Asano	102,2	Sahara	104,8	Henrik	102,8
Tobak	102,0	Expert	104,0	Sahara	102,2
Henrik	101,9	Forum	103,3	JB Asano	102,2
Sahara	101,7	JB Asano	102,1	Tobak	102,0
Expert	101,5	Tobak	101,8	Expert	101,9
Homeros	101,2	Avatar	101,4	Homeros	101,2
Elixer	101,0	Homeros	101,3	Elixer	100,8
Cellule	100,8	Linus	101,0	Avatar	100,6
Intro	100,7	KWS Meilo	100,8	Intro	100,6
Avatar	100,4	KWS Ozon	100,7	Cellule	100,4
Vasco	100,4	Rubisko	100,5	Vasco	100,3
KWS Ozon	100,0			KWS Ozon	100,1
Tabasco	100,0				
Iets onder het gemiddelde					
Bergamo	99,9	Vasco	99,9	Tabasco	99,8
KWS Meilo	98,9	Spirit	99,7	Bergamo	99,6
Linus	98,6	Intro	99,6	KWS Meilo	99,4
Rubisko	98,3	Elixer	99,4	Linus	99,0
Espart	98,2	Cellule	99,2	Rubisko	98,9
SY Bascule	97,4	Tabasco	99,1	Espart	97,9
Spirit	96,9	Bergamo	98,2	Spirit	97,6
Salomo	96,7	Matrix	97,3	SY Bascule	96,5
Edgar	95,0	Espart	96,7	Edgar	95,1
		Edgar	95,2		
	93,2		107,1		93,1
Laagste opbrengst					
Colonia	93,2	Folklor	93,2		
		SY Bascule	92,6		
Getuigen	100,0		100,0		100,0
= ... kg/ha	12.200		10.684		11.947

¹ Ziektebestrijding uitgevoerd op basis van de ziektedruk: op alle proefplaatsen werden 2 fungicidenbehandelingen uitgevoerd.

² Relatieve waarden ten aanzien van het gemiddelde van de getuigen Avatar, Bergamo, Intro, KWS Ozon, Linus, Tabasco en Vasco,

Figuur 3 Weerstand tegen legeren na het toepassen van groeiregulatoren (schaal 1-9, waarbij 9 = vrij van legeren) - Bron: rassenproeven wintertarwe LCG 2013

Blad- en aarziekten

Dit jaar was de ziektedruk hoog genoeg om verschillen te kunnen waarnemen

tussen de beproefde rassen. De meest gevoelige rassen voor meeldauw waren Avatar, Bergamo, Expert en Elixer. Minst

gevoelig waren Tabasco, Homeros en Espart. Alle rassen vertoonden een behoorlijke gevoeligheid voor de bladvlekkenziekte. Het minst gevoelig waren Tabasco, gevolgd door Homeros, Salomo en Sahara. Expert bleek het meest gevoelig te zijn. De meest gevoelige rassen voor gele roest waren vooral JB Asano, Expert en Homeros. Ook bij de rassen Elixer, Henrik en Salomo moet je waakzaam zijn voor gele roest.

Voor Expert en Henrik, gevolgd door Homeros, Intro en Avatar toonden zich het gevoeligst voor bruine roest. Ook Elixer en Salomo bleken tot de gevoeligste rassen voor bruine roest te behoren. Ten slotte bleken Expert en Homeros het gevoeligst te zijn voor aarfusarium. Sahara en Henrik waren het minst fusariumgevoelig.

Strolengte en legering

Figuur 2 (p. 19) toont de strolengte. Gemiddeld was het stro meer dan 5 cm korter dan vorig jaar (78,5 cm tegenover 83,1 cm in 2012). Net als toen hadden Edgar en Elixer met meer dan 85 cm het langste stro. Ook JB Assano en Henrik haalden lange strolengtes. Rubisko was het ras met het kortste stro (70,8 cm). Ook Cellule en SY Bascule kunnen met 72,5 cm kort van stro genoemd worden. Dit jaar kon ook de gevoeligheid voor legering worden nagegaan (figuur 3). Linus en Avatar toonden zich het minst legergevoelig. Salomo en Elixer zijn het gevoeligst voor legering. Ook Homeros en Tabasco scoorden op dit vlak minder goed dan het gemiddelde. ■

Aan dit artikel werkten mee: Yvan Lambrechts & Jean-Luc Lamont, Vlaamse overheid, ADLO Voorlichting Granen; Daniël Wittouck, Lies Willaert & Kristof Boone, Provincie West-Vlaanderen, Inagro, afdeling Akkerbouw Rumbeke-Beitem; Veerle Derycke & Geert Haesaert, UGent, vakgroep Toegepaste Biowetenschappen & Hogeschool Gent; Dieter Cauffman, Jos Fagard, Morgan Carlens, Koen Vrancken & Nico Luyx, PIBO Campus vzw en het Provinciaal Instituut voor Biotechnisch Onderwijs (PIBO) Tongeren; Patrick Vermeulen, Stefan Vandeputte & Dries Goethals, Vrij Technisch Instituut (VTI) Land- en Tuinbouw Poperinge; Dirk Martens & Roel Van Avermaet, Land- en Tuinbouwcentrum Waasland (LTCW) & Technisch Instituut Sint-Isidorus Sint-Niklaas.

De volledige resultaten vind je op het afgesloten ledengedeelte van de Boerenbondwebsite, www.boerenbond.be/mt.